

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 20.10.2003 60. vuosikerta Numero 3 Sivu 2

Tukiratkaus tärkeä emolehmätiloille

Anna-Maija Heikkilä ja Pekka Pihamaa, tutkijat, MTT

CAP-välitarkistus alentaa eläinmääriin perustuvaa maataloustuotannon tukea. Näin pyritään vähentämään tuotannon ja tukien välistä kytkentää. EU-jäsenmaiden on siirryttävä uuteen tukimuotoon vuoden 2005 tai viimeistään vuoden 2007 alussa.

Naudanlihan tuotantosidonnaiset CAP-tuet voidaan osin säilyttää. Tukimalli voidaan valita kolmesta vaihtoehdoista. Säilytetään joko emolehmäpalkkio ja 40 % teuraspalkkiosta tai säilytetään teuraspalkkio tai säilytetään 75 % sonnipalkkiosta.

Uudistusvaihtoehtojen vaikutus emolehmätiloilla riippuu tilan tuotantomuodosta. Vaikutuksen suuruutta laskettaessa on kaikissa vaihtoehdoissa oletettu, että CAP-tukia leikataan 5 % ja laajaperäisyyspalkkio poistuu käytöstä.

Eläinkohtaiset katteet laskevat rajusti

Jos emolehmäpalkkio saataisiin edelleen eläinperusteisena tukena, vasikoiden tuotantoon erikoistuneilla tiloilla tuen muutos johtuisi lähinnä yleisestä tukien leikkauksesta ja laajaperäisyyslisän menetyksestä. Työlle ja pääomalle saatava ylijäämä laskisi runsaaseen 70 %:iin nykyisestä. Jos emolehmäpalkkio poistuisi, laskisi ylijäämä alle viidennekseen nykyisestä sekä teuraspalkkion että sonnipalkkion säilyttävissä vaihtoehdoissa.

Jos emolehmätila kasvattaa syntyneet vasikat teuraseläimiksi, valittavalla tukimuodolla ei ole niin suurta merkitystä kuin pelkästään pihvivasikoita tuottaessa. Emolehmäpalkkion säilyttävässä vaihtoehdossa ylijäämä putoaisi vajaan 60 %:iin nykyisestä. Kaksi muuta vaihtoehtoa olisivat merkitykseltään suunnilleen samanlaisia: ylijäämä putoisi noin neljännekseen nykyisestä.

Tilakohtaiset ylijäämät eivät muutu yhtä paljon kuin edellä kuvatut eläinkohtaiset ylijäämät, sillä osa eläinkohtaisista tuista siirtyy maksettavaksi tuotannosta irrotettuna tilatukena. Eläinkohtaisia laskelmia tarvitaan silloin, kun tuotannon laajuuteen suunnitellaan muutoksia. Laskelmat ovat tarpeen sekä tuotantoa laajennettaessa että tuotannon lopettamista harkittaessa. Tilatuella ilman eläimiä lopputulos voi olla parempi kuin emolehmätuotantoa jatkettaessa!

Emolehmien määrän lisääminen vaarassa

Emolehmätuotanto on parhaillaan kasvava tuotantosuunta. Jos tilatuki tullaan jakamaan historialliseen

tuotantotilanteeseen perustuen, se ei välttämättä vastaa nykyistä tai suunniteltua tuotannon laajuutta. Tämä vaikeuttaa juuri investoineiden tuottajien asemaa ja vaarantaa tuotannon lisääntymisen jatkossa. Emolehmäpalkkiosta luopuminen heikentäisi lisäksi niin sanottuun kaksivaihekasvatukseen siirtymistä, sillä vasikoiden tuotantoon erikoistuneiden tilojen edellytykset kannattavaan tuotantoon olisivat varsin heikot. Tukimuodon valinnasta emolehmätiloille syntyviä ongelmia voidaan lieventää kohdentamalla kansallisia tukia ja hyödyntämällä EU:n sallimia tukijärjestelyjä. Näitä mahdollisuuksia tulisi käyttää tehokkaasti, jotta emolehmätuotannon edellytykset Suomessa säilyisivät.

Lisätietoja: anna-maija.heikkila@mtt.fi
pekka.pihamaa@mtt.fi
puh. (09) 56 080